

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského, sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského na neverejnom zasadnutí v Bratislave dňa 24. februára 2010 v trestnej veci obvineného **K. M. pre trestný čin kupliarstva** podľa § 204 ods. 1, ods. 3 písm. c/ a iné zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej Trestný zákon) vedenej na Okresnom súde v Komárne pod sp. zn. 3T 155/2005, o dovolaní, ktoré podal v prospech obvineného minister spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 4. apríla 2008, sp. zn. 2To/42/2007, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 23. októbra 2007, sp. zn. 3T 155/2005, bol obvinený K. M. uznaný za vinného zo spáchania dvojnásobného trestného činu kupliarstva podľa § 204 ods. 1 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

1. v presne nezistenom čase v mesiaci október v roku 2004 v K., v prenajatom byte č. X. zjednal k vykonávaniu prostitúcie Á. E. a K. N. a v presne nezistenom čase v novembri roku 2004 v K., v prenajatom byte č. X., zjednal k vykonávaniu prostitúcie B. G., o ktorej vedel, že má menej ako 18 rokov, A. N. a tiež Z. L., pričom tieto osoby vykonávali prostitúciu takmer denne, a to Á. E. do 1. novembra 2004, K. N. počas troch dní, B. G., A. N. a Z. L. do 15. decembra 2005 spôsobom, že zákazníci sprostredkovaní cez teletext alebo mobilný telefón, alebo priamo obvineným prichádzali za týmito ženami

do prenajatého bytu, kde vykonávali s nimi súlož a vopred určenú časť z finančnej odmeny následne odovzdali obvinenému;

2. B. G., A. N. a Z. L. vykonávali v prenajatom byte obvineného č. X. v K. prostitúciu takmer denne aj po 15. decembri 2004, a to B. G. do 22. decembra 2004, A. N. a Z. L. do 4. januára 2005 spôsobom, že zákazníci sprostredkovaní cez teletext, alebo mobilný telefón, alebo priamo obvineným prichádzali za týmito ženami do prenajatého bytu, kde vykonali s nimi súlož a vopred určenú časť z finančnej odmeny následne jemu odovzdali.

Uložil mu za to podľa § 204 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) rokov a pre výkon ktorého ho zaradil podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Zároveň obvineného K. M. podľa § 226 písm. a/ zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej Trestný poriadok) oslobodil spod obžaloby Okresného prokurátora v Komárne pre skutok právne posudzovaný ako trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že v presne nezistených dňoch v mesiaci november 2004 sa najmenej šesťkrát telefonicky vyhrážal K. N. tým spôsobom, že ak ho udá na políciu, že ju nútil k prostitúcii, tak s ňou bude veľmi zle, že podpáli dom jej rodičov a že ju vezme do zahraničia, kde ju prinúti vykonávať prostitúciu, nebolo dokázané, že sa skutok stal.

Proti uvedenému rozsudku do odsudzujúcej časti podal v zákonnej lehote odvolanie okresný prokurátor v Komárne.

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 4. apríla 2008, sp. zn. 2To 42/2007, podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v jeho odsudzujúcej časti a na podklade § 259 ods. 3 Tr. por. a pri nezmenenom skutkovom stave uznal K. M. vinného zo spáchania dvojnásobného trestného činu kupliarstva podľa § 204 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák.

Uložil mu za to podľa § 204 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák., úhrnný trest odňatia slobody na 6 rokov a 4 mesiace a zaradil ho na výkon trestu podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania poukazoval na to, že odvolanie okrem prokurátorky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 23. októbra 2007, sp. zn. 3T 155/2005, nebolo doručené obvinenému K. M., ale len jeho obhajkyni, JUDr. G., Má za to, že okresný súd bolo porušil ustanovenie § 314 Tr. por. Uvedený nedostatok následne neodstránil ani krajský súd. Je toho názoru, že týmto konaním súdov bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu obvineného. Odvoláva sa pritom na ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhopovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Keďže obvinenému nebol doručený opis odvolania okresného prokurátora, nemohol náležite uplatňovať svoje práva.

Vzhľadom na vyššie uvedené minister spravodlivosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného a aby rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 4. apríla 2008, sp. zn. 2To 42/2007, zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Komárno a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Zhodne uviedli, že rozsudok krajského súdu je založený na správnom posúdení skutku a správnom aplikovaní hmotnoprávnych ustanovení. Skutočnosť, že odvolanie nebolo doručené obvinenému nezakladá dôvodnosť ani opodstatnenosť dovolania, nakoľko nedošlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu u obvineného. Odvolanie bolo doručené obhajkyni obvineného. Vzhľadom na uvedené navrhujú, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie ministra spravodlivosti podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací síce primárne konštatuje, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 1 Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V dovolaní minister spravodlivosti predovšetkým namietal, že v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu krajského súdu došlo zásadným spôsobom k porušeniu práva obvineného na obhajobu.

Právo na obhajobu každého proti komu sa vedie trestné stíhanie je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 33 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 33 ods. 1, § 35 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005), ako aj právo na nutnú obhajobu (§ 36, § 36a Tr. por. účinného do 31. decembra 2005). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Najvyšší súd preskúmal rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že námietku ministra spravodlivosti, že v konaní bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, nemôže dovolací súd akceptovať, nakoľko nebol naplnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o nutnej obhajobe podľa § 36 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 alebo iné, ktoré mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že obvinený sa na verejnom zasadnutí krajského súdu konanom dňa 4. apríla 2008 vyjadril k odvolaniu okresnej prokurátorky, z čoho súd vyvodil záver, že obsah odvolania mu bol známy. V uvedenom konaní obvinený

nenamietal tú skutočnosť, že odvolanie prokurátorky mu nebolo doručené, tento nedostatok vytýkal až v dovolacom konaní.

Pasivita obvineného ako osoby oprávnenej podať odvolanie, nemôže zakladať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Takýto dôvod dovolania nemôže zakladať ani prípadne nekvalitne poskytnutá právna pomoc splnomocneného obhajcu. Obhajca je povinný obvinenému poskytnúť odbornú právnu pomoc pri prejednávaní jeho trestnej veci, avšak táto skutočnosť nezbavuje obvineného povinnosti byť aktívny v konaní pri realizácii jeho práv a povinností určených zákonom.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd. Má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejme nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených ministrom spravodlivosti, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: A. Halászová